

ОБґРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ОЦІНКИ РІВНЯ ЕКОЛОГІЧНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Вагомим важелем у вирішенні проблем щодо обмеженості ресурсів та нераціонального їх використання, забруднення навколишнього природного середовища є інвестиційне забезпечення, тобто належне фінансування як на державному, регіональному, а також на рівні окремого підприємства. Розвиток України та її регіонів пов'язаний не тільки з ефективною економічною діяльністю їх суб'єктів господарювання, а й з раціональним використанням природних ресурсів та діяльності підприємств у межах безпеки навколишнього природного середовища. Отже, інвестиційна діяльність суб'єктів господарювання повинна базуватись не тільки на досягненні високих показників рентабельності виробництва, але і враховувати вплив наслідків функціонування підприємства на екологію. Виходячи з цього, обґрунтування раціональності використання фінансових ресурсів з метою реалізації інвестиційного проекту, який характеризується певним рівнем екологічності, потребує не тільки оптимального розподілу матеріальних, кадрових та інших ресурсів підприємства, а й формування дієвого науково-методичного підходу до оцінки рівня екологічності інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання. Враховуючи особливості та напрями впливу рівня екологічності інвестиційної діяльності суб'єкта господарювання, об'єктивна його оцінка повинна враховувати складові, що впливають на формування рівня екологічності інвестиційної діяльності: рівень негативних наслідків впливу інвестиційного проекту на стан навколишнього середовища в розрізі диференційованого аналізу причин їх виникнення (показники, що характеризують внутрішні та зовнішні фактори, а також їх складові); відповідність показників еколого-економічного спрямування інвестиційної діяльності підприємства еталонним рівням, прийнятим як норматив; кількісну та якісну характеристику видів інвестицій за рівнем екологічності.

Оцінка рівня екологічності інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання потребує визначення основних аспектів інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання в розрізі впровадження відповідного проекту.

Оскільки еколого-економічне забезпечення функціонування підприємства обумовлюється як його можливостями, так і здатністю пристосовуватись до зміни зовнішніх умов функціонування (з метою зниження негативного впливу на стан навколишнього природного середовища регіону), тому необхідно виділити показники, що характеризують зовнішні та внутрішні фактори, які обумовлюють відповідний рівень екологічності інвестиційних проектів. У випадку реалізації інвестицій як екологічно ефективних, при будь-яких відхиленнях поточного стану інвестиційного проекту від рівноважної точки в динаміці фінансові ресурси, використані для реалізації інвестиційного проекту, призведуть до переходу розглянутої системи в екологічно оптимальний стан. Реалізація інвестиційного проекту, в результаті якого досягається екологічна раціональність, обумовлений досить тривалим проміжком часу, необхідним для повернення системи в рівноважну точку. У випадку, якщо в ході здійснення інвестиційного процесу підприємство знаходиться в межах допустимих норм екологічності, але результати його реалізації інвестиційного проекту можуть призвести до значних (в розрізі можливостей даного підприємства) негативних наслідків, заподіяних навколишньому середовищу, то графічна інтерпретація можливих станів інвестиційного проекту в динаміці буде мати вигляд нестійкого фокусу. В свою чергу, значна частка показників, що характеризують рівень екологічності відповідного проекту, не мають чіткої визначеності під час прийняття управлінського рішення про доцільність його інвестування і характеризуються значними змінами (порівняно з прогнозним варіантом) у процесі реалізації даного проекту. Саме тому можливі стани інвестиційного проекту лише протягом короткотермінового періоду відповідають встановленим нормативам, а інвестиції, спрямовані на його впровадження, є екологічно допустимими.

Визначення індикаторів можливого значного негативного впливу на навколишнє середовище дозволить менеджменту підприємства своєчасно вжити заходів запобігання виникнення даних наслідків у повному обсязі і, відповідно, перевести інвестиції в групу екологічно ефективних, раціональних або допустимих.